

at hun skulde overtale sin Datters tilkom-mende Mand til inden Brylluppet at fastsætte en vis Sum, som regelmæssig skulde udbe-tales til hans unge Hustru, uden om Hus-holdningspengene. Beløbet var en Bisag, mente hun, og maatte bero paa det unge Pars Indtægter og Levevis. Hovedsagen var, at Beløbet betaltes regelmæssigt, saa at den unge Kone lige saa lidt behøvede at bede sin Mand om Penge, som denne be-høvede at bede hende om et Maaltid Mad.

Det var mig bekendt, at Fruens Mand var meget liberal, holdt meget af sin Hustru, og at han aldrig nægtede hende noget. Selv var hun en ypperlig Husmoder, og alt i deres Hjem tydede paa, at de levede sorgfrit. Og dog sagde hun til mig: „Jeg tror ikke, at en Mand nogen Sinde kan sætte sig ind i en fintfølende Kvindes Ulyst til at bede om Penge. Om jeg faar noget at sige i denne Sag, saa skal min Datter slippe derfor. Hvis hun passer sine Pligter som Hustru og Moder, saa har hun ogsaa Rettighed til sin Del af Indtægterne inden forstandige Grænser; — den Plads hun fylder i Hjemmet kan ingen Pengesum erstatte.“

Af egen Erfaring var jeg bleven sat i Stand til at forstaa, hvad hun mente. I mine yngre Aar havde jeg nemlig Ansæt-telse hos en af mine Slægtninge, som gav mig god Løn, men aldrig til bestemt Tid. Jeg kunde bede ham om Penge til et vist Beløb, naar som helst jeg havde Brug for dem. I Begyndelsen syntes jeg, dette var ganske i sin Orden, men i Længden fik jeg helt modsatte Tanker derom. Det blev meget ubehageligt at maatte bede om Penge, og hver Dollar, jeg fik, forekom mig som en Naadegave. Jeg plagede mig selv med Gruble-rier, om jeg virkelig gjorde Nytte for Pengene, om min Principal mente, at jeg fortjente dem, o. s. v.

Min Principal var et udmærket, ret-tænkende Menneske, og jeg holdt oprigtig af ham. Jeg mindes ikke, at han nogen Sinde nægtede eller ventede med at give mig Penge, naar jeg forlangte dem. Ube-hageligheden laa alene i at maatte bede derom, og det blev mig i Længden saa svært, at jeg hellere nægtede mig mange Ting end at aabne min Mund for at bede om Penge. Da Aaret var omme, overraskede jeg min Principal med Anmodning om at give mig mindre Løn, men paa det Vilkaar, at den blev mig udbetalt paa bestemte Dage. Mit Ønske blev opfyldt uden Afdrag af Lønnen — og min Principal havde sandsynligvis ingen Anelse om, hvilken Lettelse dette var for mig. Naar nu jeg, en ung Mand, kunde lide af en saadan Tilbageholdenhed, og det lige overfor en Slægtning, saa er det let at tænke sig, at mange Kvinder maa føle det samme, endog overfor sine Mænd. Og jeg tør paastaa, at de, som lider mest derved, ofte er de mest rettænkende og samvittigheds-fulde Kvinder.

Det er uforstandigt at sige: „De er alt for fintfølende eller nøjeregnende“. Ellers er det jo netop Fintfølelsen, Manden paastaar at skatte saa højt hos Kvinden. Netop det, at en Mand er liberal, selv om hans Ind-tægter ikke er af de største, giver en sam-vittighedsfuld og forstandig Kvinde større Betænkkeligheder, naar hun skal bede denne rundhaandede, men økonomisk betrykkede Mand om Penge, end om han var rig og gerrig. Den eneste værdige Stilling, man

kan indrømme sin Hustru i økonomisk Hæn-seende, er i det mindste at behandle hende paa samme Maade, som man skulde be-handle en Husholderske, og saaledes lade hende disponere over en bestemt og forret-ningsmæssig udbetalt Sum til sine personlige Udgifter, hvor stor eller lille Summen end er. Hun slipper da for at stive sit Mod op til, som Gunst og Naade, at bede Manden om, hvad hun har Ret til at faa, og hvad hun virkelig behøver. Hun behøver da hel-ler ikke at plaget af Angst for at have for-langt for meget og mere, end de har Raad til. Hun bliver der igennem sat i en Kvin-des Stilling i Stedet for et Barns eller et Legetøjs.

Jeg har med Forsæt undgaaet at bruge Ordet „Underhold“ i det foregaaende, fordi dette Ord henviser til den falske og lave Forudsætning, at Manden alene skal raade for Pengene, hvilke han efter Godtbefindende kan beholde eller give ud. Og dog er dette Ord blevet benyttet af Mænd, som levede af Hustruens Kapital eller Fortjeneste, af Landbrugere, hvis Arbejde var strengt, me-dens Hustruens var endnu strengere. Selv der, hvor Hustruen ikke tager nogen direkte Del i Pengeerhvervet, er hendes indirekte Del, Vedligeholdelsen af Hjemmet, saa magt-paaliggende, at det er skamløst og uforstan-digt af en Mand at tale om at give Penge til sin Hustru, lige som om han gjorde det af Gunst og Naade, af Barmhertighed. Det er lige saa lidt en Barmhertighedshandling, som naar Chefen i et Firma betaler Andelen til sin Kompagnon, der passer Affarerne i Værkstedet, medens Chefen sidder paa Kon-toret. Enten Indkomsterne er store eller smaa, kan Hustruen fordre sin retmæssige Andel deraf, og det med ubestridelig Ret og uden den stadige Forargelse ved at maatte bede derom.

Til den unge Pige.

Du unge Pige med Smil om Mund og Glædens Glans i dit Øje,
Du hviler endnu i Uskylds Blund
og kender ej Trængsel og Møje.
Men snart, o snart er din Blund forbi,
nu Verdens Dom skal Du hildes i,
for den maa hver Kvinde sig bøje.

Og Verdens Dom er saa falsk og haard,
den gør Dig saa bly og bange;
den griber Dig an, hvor end Du gaar,
den gør Dig til Slave og Fange.
Ja, hvad der nu gør Dig glad og god,
det mister Du alt; dit unge Mod
bli'r stækket af Vanerne vrang.

Thi Vanerne det er den store Magt,
for den vil Du ogsaa bukke,
men har Du sluttet med dem din Pagt
maa for Frihed forgæves Du sukke.
Og hvad som ung Du haged imod
det svinder bort under vaklende Fod,
nu er Du i Laas og Lukke.

Hvad nytter det, om det unge Bryst
er fyldt med Længsler og Drømme?
Du vover jo ej at bestaa en Dyst,
saa kues de Følelser ømme.
Men under Tvang, Du unge Pige,
vil Du mod gyldne Frihed hige.
Dog, Du frygter, at Verden skal dømm.

Bryd derfor, mens det endnu er Tid,
bryd Fordoms-Aaret, der tynger.
Kom hid, blandt Frihedskvinderne hid,
Foragt vi mod Dommene slynger.
Ej vi holdes af Dumhed nede,
vi vil Lykke og Ret kun frede,
og det maa vor Sag vel forynge.

Marie Fich.

Kvinderne bør tænke selv i alle Samfunds-spørgsmaal.

Bøger og Tidsskrifter.

„Taarnet“, 6te Hefte er udkommen og slutter dermed sit første Halvaar; en sær-lig Vignet til Titelbladet medfølger samt Indholdslisten for alle 6 Hefter. En nydelig skreven Novelle af Kongstad Rasmussen med ganske ejendommelige Tegninger af samme optager Størstedelen af sidste Hefte. Johannes Jørgensen bringer Oversættelser af Baudelaire's Dagbøger, „Funker“ og „Mit Hjerte nøgent“, til hvilke han giver en kort Biografi af Forfatteren, hvori han blandt andet siger: „Hans Værker var for kraf-tige; Slægten foretrak en Octave Feuillet's søde Tevand. — Desværre var Baude-laire økonomisk afhængig af disse foragtelige Væsener — de simple tings forsimple. — Hans Liv laa — pekuniært set — i deres Haand. Og de gengældte hans Foragt med at lade ham sulte.“

„Om Alkoholen og dens Virkninger“ er en lille Piece, som er udgivet af *Afholds-samfundet* ved Mich. Larsen og H. Trier, og hvortil Staten har ydet Understøttelse. Forfatterne har særlig tænkt sig den tilegnet den danske Lærerstand. Det er helt igennem en videnskabelig Oplysning om Alkoholens skadelige Virkning baade paa Sjæl og Le-geme, men skrevet i saa letfattelig en Stil, at enhver vil kunne læse den med Fornøjelse. Efter denne Bogs Opfattelse er det ikke blot Fylderiet af Spiritus, der er skadeligt, men enhver Nydelse deraf, da Alkoholen er alt levendes Fjende.

„Tilskueren“. I Aprilheftet findes en særdeles interessant Artikel af Gerson Trier om Anarkismen. Forfatteren giver en his-torisk Fremstilling af dens Oprindelse og dens Farer, og siger blandt andet, at man har ment, at hvad Anarkismen i Virkelig-heden vilde, var en Tilbagevenden til den vilde Tilstand, som Rousseau ansaa for at være den lykkeligste Tilstand for Menneske-slægten, det er en Fejltagelse. Anarkisterne vil tage Resultatet af Menneskeslægtens Ud-viklingskamp med sig over i det nye Sam-fund, men vel at mærke ikke saaledes, at de indrømmer Videnskabsmændene udenfor det rent „faglige“ Omraade nogen Avtoritet i Samfundslivet. Herved stiller Anarkismen sig som en skær Modstander af Positivismen, som den ellers har adskillige Berørings-punkter med. I en Fortsættelse af denne historiske Artikel vil Forfatteren mere om-tale narkismens Læresætninger.

Kvinderne maa selv daane sig en Mening om alle Samfundsanliggender.